

Posudek bakalářské diplomové práce

Autor práce: Mgr. Miroslava Beňačková

Název práce: Gróf Móric Beňovský a stredo európske literárne reflexie jeho života a tvorby

Rok: 2017

Vedoucí práce: doc. Simona Kolmanová, CSc.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Autorka si práce si pro svoji bakalářskou práci zvolila téma skutečně „středoevropské“, a sice analýzu životních osudů a literárního díla hraběte Mórica Beňovského, respektive srovnání různých literárních obrazů této osobnosti objevujících se v jednotlivých středoevropských literaturách a jejich konfrontaci s historickými fakty. Práce Miroslavy Beňačkové má proto nejen literárně-komparativní charakter, ale obsahuje také řadu přesahů do oblasti historie či obecně kulturní problematiky. Tento přístup má své výhody i nevýhody, z nich následně vyplývají klady, ale i některé drobné nedostatky práce. Takto vymezené téma je poměrně široké, čemuž se autorka snaží vyhnout jednak užším zaměřením zejména na maďarskou a slovenskou literaturu (což však na druhé straně odpovídá autorčině studijní specializaci a ostatně i možnostem a rozsahu daného typu práce, tedy práce bakalářské), jednak tím, že si k bližší analýze vybírá jen několik konkrétních textů (zastupujících tři středoevropské literatury – polskou, maďarskou a slovenskou).

Autorčin záměr srovnat tyto vybrané texty jak mezi sebou, tak ve vztahu k původnímu textu (tedy Beňovského *Pamětem*), a tedy zvolené komparativní hledisko, je rozhodně kladem práce. Stanovený cíl byl – v rámci možností bakalářské práce – naplněn, autorka se ve svém výkladu snaží sladovat například i jistou genologickou linku (např. beletrizovaný životopis vs. historický román, různé podoby historického románu apod.). Zajímavě např. autorka poukazuje na jistou „národní idealizaci“ postavy Beňovského v polských dílech, v návaznosti na tehdejší historickou situaci Polska a na specifika polského romantismu, ale současně si je – správně – vědoma toho, nakolik se jiná díla (zejména blíže analyzovaný *Beniowski* Juliusze Słowackého) od tohoto převažujícího pojetí odklánějí (včetně např. žánrového hlediska). Vše je pak srozumitelně shrnuto v závěrečné 6. kapitole. Z pohledu ne-hungaristy a ne-slovakisty musím rovněž poznamenat, že velmi zajímavé jsou také odkazy na novější až současná zpracování příběhů Mórica Beňovského (či různé formy aluzí na ně), což dokládá jednak živost toho skutečně středoevropského příběhu, a jednak zájem autorky práce o analyzované téma, které je s to sledovat na řadě textů napříč dokonce několika staletími.

Velmi zajímavá se mi jeví také problematika jisté autostylizace (nebo „autolegendy“, jak píše sama autorka) hraběte Beňovského v jeho *Pamětech*. Je škoda, že této otázce nakonec nevěnovala autorka práce o něco hlubší pozornost a de facto zůstala jen u obecnějších konstatování podložených několika stručnými ukázkami z analyzovaného textu. Nabízí se totiž mj. otázka, zda se nemůže jednat zčásti i o dobovou literární módu, resp. literární konvenci – podobně jako takovýto aspekt bere autorka v potaz v případě starších překladů/adaptací (?) Beňovského *Pamětí*.

2. Klady práce

Základní pozitiva byla shrnuta již výše, proto jen stručně doplníme:

Autorka pracuje s dostatečným množstvím relevantní sekundární literatury různé provenience (polské, slovenské, maďarské...), v níž se spolehlivě orientuje. Práce je (nakolik mohu soudit) ze stylistického i gramatického hlediska v pořádku, autorka dokáže bez problémů pracovat i s poznámkovým aparátem.

3. Nedostatky práce

Vytknout lze snad až příliš široce zakrojené téma, jež si autorka vybrala ke zpracování (s ohledem na typ předložené práce). Hned v úvodní anotaci si Miroslava Beňáčková vytyčuje za cíl 1. analýzu života a díla Mórica Beňovského, 2. reflexi osobnosti Beňovského a jeho významu ve středoevropském prostoru, 3. analýzu rozdílných literárních obrazů Beňovského ve středoevropských literaturách a jejich konfrontaci s historickou skutečností, 4. reflexi způsobu překladu pamětí Mórica Beňovského do maďarštiny, resp. slovenštiny. Sám následný je pak už srozumitelněji rozdělen do dvou stěžejních částí, přesto toto poměrně široké rozvržení ubírá práci místy na jasnosti výkladu a na její kompoziční ucelenosti (např. po kapitole 2. *Móric Beňovský* následuje kapitola 3. nazvaná *Preklady* věnovaná primárně srovnání různých překladů *Pamětí*, jíž se však proplétají i fragmenty, které jsou spíše charakteristickou *Pamětí* samotných, jež by si naopak zasloužily samostatnou kapitolu).

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

Viz výše – prosím zejména o vyjádření ke zvolenému rozsahu práce a k její struktuře. Dále by mě zajímalo rozvedení již výše zmíněné problematiky autostylizace – pracuje s tímto aspektem původního textu *Pamětí* některý ze zmiňovaných autorů? Jak lze tuto problematiku vnímat ve vztahu k době, kdy text *Pamětí* vznikl?

5. Případné další vyjádření

Uvedené poznámky či drobné výtky nic zásadního neubírají na kvalitě práce, která dle mého názoru patří k těm zdařilejším.

6. Celkové hodnocení a klasifikace

Práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci. Doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji klasifikaci výborně.

Datum: 31. 8. 2017

Podpis: